

КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОГО ФОРТЕПІАНО №2

Педагогічна практика

Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Фортепіано
Статус	<u>обов'язкова</u> / вибіркова
Семестровий контроль	екзамен/ <u>залік</u>

Курс	1-2
Семестр	2-3

ECTS	1,5	
Годин	45	9
Практичні	17	2
Самостійна робота	28	5

Інформація про викладача

ПІБ	Стародуб Ірина Валеріївна, в.о. доцента
Профіль викладача	
e-mail	irastar77@yahoo.com

Анотація навчальної дисципліни

Мета курсу – виховати студентів як майбутніх провідних педагогів, враховуючи сучасні вимоги до навчального процесу, прищепити їм інтерес до науково-методичної роботи в галузі музичної педагогіки, забезпечити можливість практичної реалізації знань, отриманих на заняттях з фаху та теоретичних курсах, підготувати до музично-виховної діяльності у різних її сферах: в дитячих музичних школах, школах мистецтв, музичних студіях, ВНЗ 1-2 та 3-4 рівнів акредитації. Цьому предмету надається першорядне значення ще й тому, що більшість випускників музичного вузу фортепіанного факультету в подальшому широко займаються педагогічною діяльністю.

Основні завдання курсу полягають в тому, щоб студенти протягом навчання в НМАУ отримали всебічну педагогічну та музичну освіту.

Курс педагогічної практики проводиться в тісному зв'язку з курсами «Методика викладання гри на фортепіано», «Музична педагогіка вищої школи», «Музична психологія».

Майбутній «магістр» **повинен знати** надбані за попередні роки навчання всі запропоновані навчальною програмою форми дисципліни такі як:

- заняття з учнями;
- вивчення педагогічного репертуару;
- практика спостереження;
- заняття з консультантом.

На базі досягнутих навичок студент **повинен вміти** скористатись знанням в новій формі роботи в якій студент являється асистентом свого педагога з фаху, та займається зі студентом молодших курсів НМАУ ім. П. І. Чайковського.

Остання важлива форма курсу «педагогічна практика» - написання реферату з обраної теми педагогічного-виконавського напрямку, та його захист.

У процесі практики конкретизуються і закріплюються знання, вміння та навички, які отримують студенти на цих курсах. Формування особистості студента, як майбутнього викладача має відбуватись у таких напрямках:

- визначення музичних здібностей учнів, переваги і недоліки їх музично-мистецького та технічного розвитку, враховуючи вікові та психофізіологічні відмінності;
- надбання студентами ґрунтовних знань у галузі, яка стосується орієнтування їх у педагогічному репертуарі різних ступенів складності;
- опанування навичками грамотного і професійного аналізу музичних творів різних стилів і жанрів, включених у навчальний репертуар;
- підбір репертуару для учня в залежності від його музичних і технічних даних;
- ведення психолого-педагогічного спостереження, аналіз поведінки учнів, засвоєння ними навчального матеріалу, вміння робити з цього необхідні методичні висновки;
- знайомство з програмними вимогами, складання індивідуальних учбових планів учнів;
- проведення тестування нових учнів на основі вступних іспитів, складання характеристик;
- підготовка та проведення концертних виступів учнів, студентів (академічний, тематичний концерт тощо);
- виконавський аналіз музики у запису або в концертному виконанні з подальшим обговоренням разом з учнем, студентом;
- асистентська практика в класі педагога з фаху, робота зі студентом молодших курсів НМАУ;
- закріплення асистентом завдань педагога з фаху, відпрацьовування різних технічних та творчих складностей з студентом молодших курсів;
- написання реферату з обраної теми педагогічно-виконавського напрямку як сходінка до науково-методичної діяльності.

Перелік тем

Тема 1. Попереднє теоретичне та практичне ознайомлення з новими творами програми студента. Розбір тексту перед уроком з викладачем.

Тема 2. Складові якісного прочитання авторського тексту та опанування фактури музичного твору на етапі його розбору. Обговорення вибору редакцій творів.

Тема 3. Робота над аплікатурою творів, вибір варіантів з метою досягнення артикуляційної та інтонаційної виразності звучання.

Тема 4. Типовість та особливості форми твору, що вивчається. Окреслення образної сфери.

Тема 5. Аналіз декількох виконавських інтерпретацій обраних творів в обговореннях між асистентом та студентом.

Тема 6. Опанування вправ для подолання складностей фактури. Особливості педалізації.

Тема 7. Спільне прослуховування між асистентом та студентом концертів класу викладача з фаху. Аналіз концертних виступів.

Тема 8. Введення щоденника практиканта.

Тема 9. Обговорення актуальності теми для написання реферату з викладачем.

Тема 10. Написання тексту реферату на основі отриманих знань попередніх курсів, дисциплін «Музична психологія», «Музична педагогіка вищої школи», «Методика викладання гри на фортепіано».

Тема 11. Опрацювання тексту реферату з викладачем та отримання рецензії.

Тема 12. Підготовка стислої доповіді до захисту реферату

Форми та технології навчання

Практичні заняття зі студентом молодших курсів, індивідуальні консультації з педагогом з дисципліни педагогічна практика, самостійна робота, реферат.

Навчальні ресурси

Основні та додаткові матеріали до навчальної дисципліни надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Асистентська практика – робота зі студентами молодших курсів в класі викладача з фаху	20
2.	Написання реферату з обраної теми педагогічно-виконавського напрямку	10
3.	Самостійна робота	30
4.	Диференційований залік	40
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

На оцінку «5» (90-100, A):

Асистент систематично та якісно працює з учнем-студентом і творчо підходить до педагогічної роботи. При виконанні написання реферату що за складністю відповідає програмним вимогам, студент комплексно і впевнено використовує набуті уміння та навички. Демонструє високий розумовий рівень, розвинуте музичне мислення, оперування методичними знаннями.

На оцінку «4» (82-89, B):

Асистент систематично працює з учнем-студентом, але не має достатнього комплексу знань та навичок для більш успішної роботи з учнем. Ставиться до написання реферату згідно вимогам, грамотно аналізує, виявляє труднощі, але не знаходить засоби їхнього подолання.

На оцінку «4» (74-81, C):

Асистент виконує програму згідно програмним вимогам, працює з учнем-студентом, але його учень не демонструє достатній розвиток як творча особистість. Написання реферату відповідає вимогам, але у виконанні є недоліки, обмеженість можливостей, погрішності у розумінні теми.

На оцінку «3» (64-73, D):

Асистент виявляє формальний підхід до занять з учнем. Несистематично відвідує заняття, які проводить педагог з фаху. Тема реферату, її виконання за рівнем складності відповідає вимогам, але студент демонструє недостатній рівень розкриття.

На оцінку «3» (60-63, E):

Асистент несистематично проводить заняття з учнем-студентом та заняття, які проводить педагог. При написанні реферату студент демонструє певні професійні навички, робить помилки у тексті, недостатньо володіє знаннями, невпевнено виражає свої думки.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою.

Неформальна освіта

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конкурсах в якості педагогів, пасивна та активна участь у науково-практичних

конференціях, круглих столах, майстер-класах, відвідування культурно-мистецьких заходів, музичних фестивалів, конкурсів, концертів тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Алексеев А. Методика обучения игре на фортепиано. 3-е изд. М., 1978.
2. Артоболевская А.Л. Первая встреча с музыкой: из опыта работы педагога - пианиста с детьми дошкольного и младшего школьного возраста. М., 1935.
3. Баренбойм Л. Музыкальная педагогика и исполнительство. Л., 1974.
4. Браудо М. Об изучении клавирных сочинений Баха в музыкальной школе. Л., 1965.
5. Воспитание пианиста в детской музыкальной школе / Отв. ред. Б. Милич. Киев. 1964.
6. Голубовская Н. Искусство педализации. М. - Л., 1974
7. Гофман И. Фортепианная игра. Ответы на вопросы о фортепианной игре. М., 1961.
8. Кабалевский Д. Как рассказать детям о музыке? 2-е изд. М., 1982.
9. Корто А. О Фортепианном искусстве. М., 1965.
10. Любомудрова Н. Методика обучения игре на фортепиано. М., 1982.
11. Мартинсен К. Индивидуальная фортепианная техника. М., 1966.
12. Мильштейн Я. "Хорошо тренированный клавирист" Баха. М., 1967.
13. Мильштейн Я. «Советы Шопена пианистам» - М., 1967
14. Нейгауз Г. Об искусстве фортепианной игры. М., 1961.
15. Перельман Н. « В классе рояля» - Классика XXI, М., 2002
16. Фейнберг С. Пианизм как искусство. М., 1965.
17. Цыпин Г. Обучение игре на фортепиано. М., 1984.
18. Шмидт-Шкловская А.А. О воспитании пианистических навыков. Л., 1985.
19. Шуман Р. Жизненные правила для музыкантов. М. 1959.

Допоміжна література:

1. Алексеев А. О воспитании музыканта-исполнителя. Сов. Музыка. 1980, № 2.
2. Алексеев А. Педагог творческого поиска. Сов. Музыка, 1981, № 3.
3. Баренбойм Л. Путь к музицированию. Л. - М., 1973.
4. Бирман Л. О художественной технике пианиста. М., 1973.
5. Выдающиеся пианисты-педагоги о фортепианном искусстве. М., 1966.
6. Коган Г. Вопросы пианизма М., 1968.
7. Коган Г. Работа пианиста. 3-е изд. М., 1979.
8. Либерман Е. Работа над фортепианной техникой. М., 1971.
9. Либерман Е.Я. Творческая работа пианиста с авторским текстом. М., 1988.
10. Ляховицкая С.О педагогическом мастерстве. Л., 1963.
11. Маккинион Л. Игра наизусть. Л., 1967.
12. Мастера советской пианистической школы / Под ред. А.М. Николаева, 1961.
13. Метнер Н.К. Повседневная работа пианиста и композитора. М., 1963.
14. Смирнова Т. Беседы о музыкальной педагогике и о многом другом. М., 1997.
15. Тимакин Е. «Воспитание пианиста» - М., 1984
16. Тургенева Э., Малюков А. Пианист - фантазер. Ч. I. М., 1987.
17. Фейгин М. Индивидуальность ученика и искусство педагога. М., 1975.
18. Цыпин Г.М. Музыкант и его работа. Проблема психологии творчества. М., 1988.
19. Шатковский Г.И. Развитие музыкального слуха. М., 1996.
20. Штейнгаузен Ф.Р. Техника игры на фортепиано. М., 1926.
21. Шуман Р. О музыке и музыкантах. Сб. статей: В 2 том. М., 1973. Т. 2-Б.